

Commissie : Algemene Zaken
Vergaderdatum Commissie : 12 december 2006
Vergaderdatum Raad : 21 december 2006
Onderwerp : Notitie positiebepaling Muiden in de gemeentelijke herindeling
Registratienummer : 2006 - wk

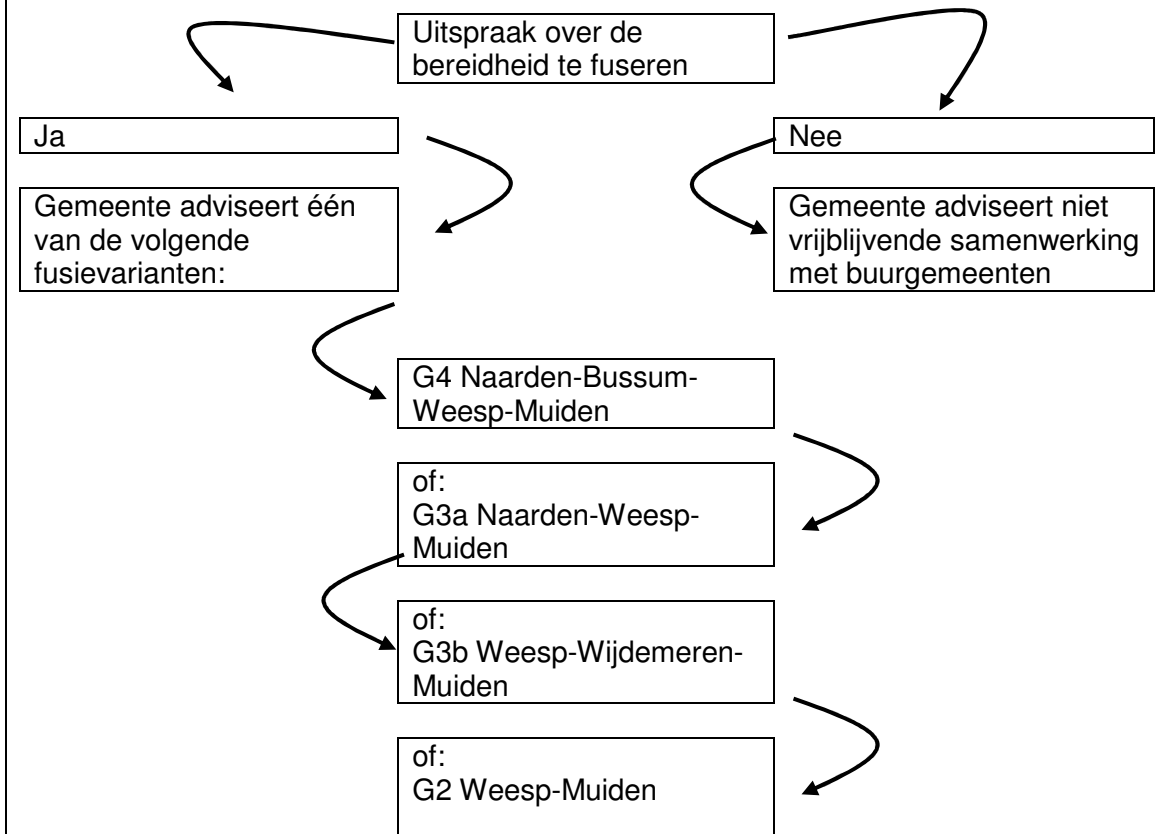
Muiden, 22 november 2006

Voor technische vragen over dit voorstel kunt u terecht bij de heer G. Aalten,
g.aalten@muiden.nl

Aan de gemeenteraad.

Voorstel

1. Uitspreken dat fusie onvermijdelijk is.
2. Uitspreken dat bij fusievarianten bij voorkeur gekozen wordt voor variant G4 (Muiden, Weesp, Naarden, Bussum), daarna voor G3a (Muiden, Weesp, Naarden), daarna voor G3b (Muiden, Weesp, Wijdmeren) en tot slot voor variant G2 (Muiden, Weesp).
3. De variant G2 (Muiden, Weesp) wordt als het minst realistisch gezien.

Toelichting Voorstel

De provincie Noord-Holland is voor de regio Gooi- en Vechtstreek een Arhi-procedure gestart. In deze procedure zijn de gemeenten Blaricum, Bussum, Hilversum, Huizen, Laren, Muiden, Naarden en Weesp betrokken. Deze gemeenten dienen eind december aan de provincie kenbaar te maken wat de positie is in het kader van deze gestarte procedure.

Wij adviseren u kennis te nemen van deze notitie betreffende de positiebepaling. In de notitie wordt ingegaan op ondermeer de achtergrond, context, voor- en nadelen van fusie en mogelijke voorkeursvarianten.

Gevraagd wordt een positie in te nemen waarin u aangeeft te erkennen dat fusie onvermijdelijk is en waarin u voorkeursvarianten benoemt.

De notitie is als volgt opgebouwd:

In hoofdstuk 1 gaan wij in op de aanleiding voor deze notitie, de gestarte Arhi-procedure en de noodzaak om in december een richtinggevende uitspraak te doen over de positie van Muiden daarin. In hoofdstuk 2 wordt vervolgens ingegaan op de voorbereiding van de bestuurlijke besluitvorming. Het doel van de notitie wordt in hoofdstuk 3 toegelicht, waarna in hoofdstuk 4 wordt ingegaan op enkele onderwerpen die in de context van de Arhi-procedure voor Muiden van belang zijn. In hoofdstuk 5 worden de voor- en nadelen van fusie afgezet tegen andere mogelijkheden. Aangezien geconcludeerd wordt dat vormen van samenwerking, mede gezien de positiebepaling van andere gemeenten, nauwelijks nog reëel zijn, worden in hoofdstuk 6 de voor- en nadelen van enkele fusievarianten op een rij gezet. In hoofdstuk 7 hebben wij aangegeven hoe onze inwoners over de positiebepaling zullen worden geïnformeerd. De notitie wordt in hoofdstuk 8 afgerond met een korte, samenvattende positiebepaling.

1. Aanleiding: Arhi-procedure

De provincie Noord-Holland is voor de regio Gooi- en Vechtstreek een Arhi-procedure gestart. In deze procedure zijn de gemeenten Blaricum, Bussum, Hilversum, Huizen, Laren, Muiden, Naarden en Weesp betrokken. Deze gemeenten dienen eind december aan de provincie kenbaar te maken wat de positie is in het kader van de herindeling.

Wijdmeren is niet betrokken in deze procedure. Wel is Wijdmeren betrokken in een vergelijkbare procedure vanuit de provincie Utrecht.

2. Voorbereiding bestuurlijke besluitvorming

De voorbereiding van de gevraagde besluitvorming vindt al geruime tijd plaats. Hiervoor heeft u onder andere opdracht gegeven tot het opstellen van een toekomstvisie, het raadplegen van inwoners, instellingen en bedrijven en het uitwerken van verschillende samenwerkings- en fusievarianten. Ook de andere gemeenten die betrokken zijn in de procedure hebben onderzoeken uitgevoerd of laten uitvoeren.

Het college biedt u voorliggende notitie aan ter voorbereiding op de bestuurlijke besluitvorming in het kader van de Arhi-procedure. In december dient besluitvorming aan de hand van dit document plaats te vinden. Nadat de gemeenteraden van de verschillende gemeenten ieder hun richtinggevende uitspraak kenbaar hebben gemaakt aan de provincie, zal de provincie binnen drie maanden een herindelingsontwerp presenteren. De gemeenten kunnen op dit ontwerp vervolgens weer reageren. Daarna stelt de provincie een herindelingsadvies (september/oktober 2007) op dat aan de minister van Binnenlandse Zaken aangeboden zal worden.

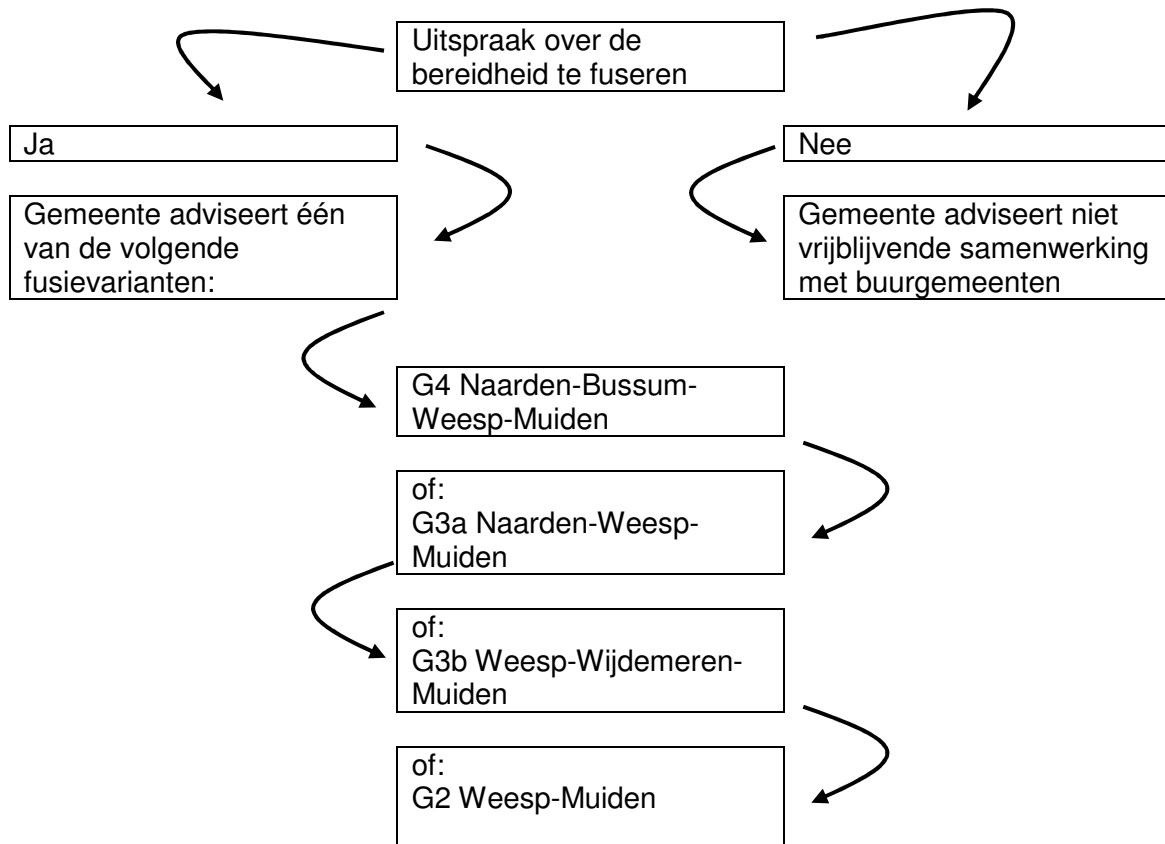
3. Doel van deze notitie

Het doel van deze notitie is om de gemeenteraad in deze procedure een positie te laten bepalen. Op basis van dit document kan de gemeenteraad in december een richtinggevende uitspraak doen.

De volgende vragen staan centraal:

- Wat zijn de voor- en nadelen van zelfstandig blijven en van fusie met een of meer andere gemeenten?
- Wie zijn voor Muiden de meest natuurlijke fusie-partners?
- Aan welke randvoorwaarden moet een mogelijke fusie voldoen om de eigen identiteit te behouden en de bestuurskracht te verbeteren?

Wij leggen u de volgende keuzes voor (schematisch):

4. Context

4.1 Tendens tot schaalvergroting

Reeds lange tijd vindt een opschaling van gemeenten plaats. Van de 957 gemeenten in 1966 zijn er nu nog 458 over, waarbij geldt dat per 1 januari 2007 dit aantal wederom afneemt. Voorlopig lijkt deze trend door te zetten, recente uitspraken van de minister van Binnenlandse Zaken en de Commissaris van de Koningin van Noord-Holland richten zich op het verder opschalen van gemeenten. Met name een actieve benadering van kleine gemeenten in de randstad moet niet uit de weg gegaan worden. Muiden behoort tot de doelgroep.

4.2 Kleine gemeenten en kwaliteit

Een van de veel gehoorde argumenten voor opschaling van gemeenten is kwaliteit. Gemeenten moeten steeds meer taken oppakken, waaronder taken die het Rijk decentraliseert (WMO, jeugdzorg, etc.). Daarnaast spelen gemeentegrens-overstijgende zaken (met name op gebied van infrastructuur) en moet voldaan worden aan Europese wet- en regelgeving. Dit vereist steeds meer van een gemeente, nog los van de steeds hoger wordende eisen van burgers ten aanzien van dienstverlening en informatieverstrekking.

Bestuurskracht is de term die wordt gebruikt om aan te geven hoe goed een gemeente in staat is om haar (wettelijke) taken en eigen beleid uit te voeren. Voorbeelden van deze taken zijn: het kunnen verstrekken van paspoorten, rijbewijzen en uitkeringen, maar ook het beheer van de openbare ruimte (groenbeheer en bestratingen). Ook het maken van beleid voor de toekomst (bestemmingsplannen, jeugdbeleid, milieubeleid, enz.) valt hieronder. Daarnaast heeft de gemeente ook een belangrijke rol in de regio; afstemming en samenwerking met andere gemeenten om de Muidense belangen te behartigen. Ook die rol moet de gemeente in voldoende mate kunnen invullen.

Het is niet zo dat gemeenten hun werk minder goed doen, er komt steeds meer op gemeenten af waardoor de totale werkdruk steeds groter wordt. Voor kleine gemeenten levert dit extra grote problemen op. Door de kleine schaal is ook het ambtelijk apparaat beperkt. Er zijn dus weinig mensen om de nieuwe taken (naast de bestaande!) goed op te pakken. Kennis en expertise op deelgebieden ontbreekt vaak of is slechts beperkt aanwezig.

Een oplossing voor dit kwaliteitsprobleem is of het bijstellen van de ambities (als dit kan zonder in te boeten op wettelijke taken en normen) of vergroting van de bestuurskracht door intensieve, niet vrijblijvende vormen van samenwerking of door fusie.

4.3 Bestuurskracht

De bestuurskracht van Muiden is twee maal gemeten. In het najaar van 2005 heeft Capgemini een bestuurskrachtonderzoek uitgevoerd in de gemeente Muiden. De uitkomst van dit onderzoek is dat Muiden onvoldoende bestuurskracht heeft.

Ook in het onderzoek ten behoeve van de toekomstvisie voor Muiden is door Atos Consulting geconcludeerd dat de gemeente Muiden onvoldoende bestuurskracht heeft en zich onvoldoende kan ontwikkelen om de eigen ambities en visies waar te kunnen maken.

De onderzoeken geven aan dat Muiden het op lange termijn als zelfstandige gemeente niet redt. Niet vrijblijvende vormen van samenwerking dan wel het aangaan van een fusie met één of meerdere buurgemeenten is dan ook noodzakelijk.

Overigens is vooruitlopend op de definitieve standpuntbepaling gekeken naar de identiteit van Muiden, naar die zaken die Muiden hoe dan ook wil behouden in een mogelijk toekomstig samenwerkings- of fusieverband. Hieronder bevindt zich de rijke cultuurhistorie, het toerisme & recreatie en het behoud van open landschap. Dit zijn sterke punten die Muiden meebrengt naar mogelijke partners. Met deze identiteitsbepaling is een basis gelegd voor wat Muiden nu is, maar ook in de toekomst nog steeds zal zijn.

4.4 Samenwerking versus fusie

De gemeente Muiden doet al veel zaken in samenwerkingsverbanden. Niet limitatief gaat het ondermeer om ICT, Archief, Sport, Kinderopvang, WMO, Sociale Zaken, Volksgezondheid, WWZ-zone, Cultuur, Bureau Halt, Milieu, Openbare orde en veiligheid, Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening, Belastingen enz. Een overzicht van de verschillende samenwerkingsverbanden is ter kennisname bijgevoegd.

Samenwerkingspartners op al die verschillende deelterreinen zijn met name de gewestgemeenten en het gewest, maar ook andere omliggende gemeenten als Almere, Amsterdam en Diemen. De meeste relaties komen overigens voor met de gemeenten Naarden en Bussum.

Muiden opereert derhalve momenteel binnen een veelheid aan wisselende samenwerkingsverbanden. Er is sprake van een lappendeken aan samenwerkingsverbanden. Elk samenwerkingsverband kent zijn eigen bestuurlijk (en vaak ook ambtelijk) overleg. De 'bestuurlijke drukte' waarover het Rijk spreekt komt mede hierdoor. Tevens laat de democratische controle op dergelijke samenwerkingsverbanden te wensen over.

Stroomlijning van de samenwerkingsverbanden zou een oplossing kunnen zijn: zorg ervoor dat je alle, in ieder geval de meeste, vormen van samenwerking met een vaste groep van partners invult. Dit is echter iets waar Muiden maar gedeeltelijk de eigen regie over kan voeren. Andere gemeenten zullen immers bereid moeten zijn die samenwerking met ons aan te gaan!

Een vergaand model is die waarbij een gemeente bijna al haar producten of diensten inhuurt bij één andere gemeente. De gemeente Ten Boer doet dat bij de grote buur Groningen. Dit 'Ten Boer' model gaat derhalve erg ver in de samenwerking. De gemeente Ten Boer is feitelijk alleen nog bestuurlijk zelfstandig.

Een minder vergaande vorm betreft het oprichten van een gemeenschappelijke dienst. Gemeenten behouden hiermee de politieke verantwoordelijkheid, maar kunnen wel gebruik maken van schaalvoordelen in de uitvoering van beleid. Dit wordt ook wel het federatiemodel genoemd. Momenteel experimenteren Blaricum, Eemnes en Laren met dit model.

Weer een andere variant betreft het SETA model (Samen En Toch Apart). Hierbij wordt de ambtelijke capaciteit ondergebracht in een gemeenschappelijke dienst en behoudt een gemeente slechts een beperkte eigen staf.

Elk model van samenwerking kan theoretisch werken. Het kan leiden tot goede (of betere) resultaten doordat krachten gebundeld worden. Wel moet er veel energie in gestoken worden en moeten de partijen op een lijn zitten. Is dit niet het geval, dan volgt een explosie aan extra bestuurlijke druk.

Voor Muiden is het de vraag of voorgaande theoretische modellen ook in de praktijk tot de gewenste oplossingen leiden.

Naar onze mening kan deze vraag ontkennend worden beantwoord om de simpele reden, dat er geen buurgemeenten zijn die deze vorm van samenwerking willen aangaan.

Bovendien kunnen we ons de vraag stellen of de bestuurskracht en de bestuurlijke druk voldoende worden opgelost? Tot slot blijft het feit dat de democratische inbedding en het houden van toezicht in een samenwerkingsverband beperkter zijn.

5. Voor- en nadelen van mogelijke fusie

Het doen van uitspraken over voor- en nadelen van fusie is tevens het doen van uitspraken over zelfstandig blijven. Dit betreft exact de positiebepaling die momenteel van u gevraagd wordt.

Muiden heeft veel sterke kanten. Genoemd zijn reeds de rijke cultuurhistorie en de grote recreatieve- en toeristische mogelijkheden. Muiden beschikt over twee prachtige kernen met elk een eigen identiteit. De één een vestingstad met een haven (inclusief bruine vloot), de ander een brinkdorp met strand. Tussen de kernen is Muiden groen. Binnen de kernen is een bloeiend verenigingsleven en een sterk gemeenschapsgevoel. Er is een sterk gevoel van het hebben van een eigen identiteit.

Die identiteit, of meer de vrees voor het verliezen van die identiteit is een van de belangrijkste nadelen van fusie. Inwoners reageren vaak emotioneel en kunnen direct enkele nadelen opnoemen: vrees voor verhoging van lokale lasten, aantasting eigen identiteit, grote afstand bestuur-burger, meer ambtenaren dus meer bureaucratie enzovoort. Voordelen van fusie zien inwoners veel minder snel. De voordelen zijn ook abstracter. Wat merkt een inwoner vooral? Hoe hoog de lokale lasten worden en of de dienstverlening wordt verbeterd. De voordelen van fusie zitten meer in het versterken van de ambtelijke kwaliteit, zodat meer beleid kan worden gemaakt en de dienstverlening naar de inwoners verbetert. Voordelen in het terugdringen van

bestuurlijke druk en het verhogen van democratische legitimiteit door minder samenwerking met diverse gemeenten en verbanden. Dat zijn echter zaken, die voor een inwoner lastiger te zien zijn, simpelweg omdat hij of zij er nauwelijks tot niet mee in aanraking komt. Het gemeentebestuur en de ambtelijke organisatie daarentegen, hebben er wel degelijk mee te maken. Een referendum met de vraag of men al dan niet wil fuseren, zal vrijwel altijd een “nee” opleveren, hoe goed de communicatie met de inwoners over de voor- en nadelen ook georganiseerd is.

Fusie kan voordelen bieden. Het is geen garantie dat fusie ook voordelen gaat bieden. Maar de randvoorwaarden scheidt het wel. Enkele mogelijkheden die geboden worden door fusie:

- Meer ruimte voor pro-actief handelen, tactische en strategisch inspelen op dat wat gaat komen.
- Regionale vraagstukken als Bloemendalerpolder en IJmeerontwikkelingen kunnen integraal opgepakt worden
- Toeristische en economische potentie kan scherper naar buiten toe worden neergezet
- De gemeente wordt een grotere en daarmee sterkere partij in het speelveld met mede-overheden, hierdoor worden meer kansen geboden om belangrijke zaken ‘binnen te halen’ of juist om bedreigingen buiten de deur te houden (bijv. over het openbaar vervoer). Ook andere gemeenten kunnen profiteren van een sterkere speler, het is dus goed voor de hele regio
- Een grotere gemeente kan het personeel meer bieden, een betere salariëring en meer ontwikkel- en doorgroeimogelijkheden. Hierdoor kunnen kwalitatief betere medewerkers gebonden worden en behouden blijven
- Een grote gemeente kan meer doen op gebied van zorg, onderwijs, volksgezondheid en ouderen- en jongerenbeleid

De genoemde voorbeelden gelden alleen voor fusie. Bij zelfstandigheid (vormgegeven in samenwerkingsverbanden) zijn deze mogelijkheden er niet. Bestuurlijk blijf je zelfstandig en dus ook klein. Tevens zijn er minder kansen om echt meer te bieden voor inwoners en werknemers.

Onderstaande tabel geeft een samenvattend overzicht van de voor- en nadelen van fusie.

Voordelen	Nadelen
Vergroten bestuurskracht	Minder geld
Vergroten slagkracht	Minder aandacht voor huidige lokale beleidsspeerpunten, zoals het voorzieningenniveau
Hogere kwaliteit medewerkers	Meer aandacht voor identiteitsbehoud nodig
Versterking van positie als werkgever	Minder mogelijkheden voor generalisten
Meer specifieke kennis aanwezig	Kans op verkoking ambtelijke organisatie en aantasting informele cultuur
Meer mogelijkheden voor specialisaties	Afstand bestuur-burger groter
Sterkere partij in de regio waardoor je meer invloed hebt	
Minder overleg met samenwerkingspartners	
Meer democratische legitimatie	

* een staatje waarin zijn opgenomen de lasten per inwoner in de omliggende gemeenten en in Muiden is bijgevoegd

6. Fusievarianten

6.1 Positie van de provincie

De provincie Noord-Holland heeft bij aanvang van de Arhi-procedure in een notitie (Notitie Bestuurlijke Organisatie Gooi en Vechtstreek; 2005) aangegeven vier mogelijke varianten te beschouwen (Variant A, B, C en D). Voor Muiden houden deze varianten in:

- Variant A: fusie tussen Muiden, Weesp, Bussum, Huizen, Naarden en Hilversum
- Variant B: fusie tussen Muiden, Weesp, Naarden, Bussum en Huizen
- Variant C: fusie tussen Muiden, Weesp, Naarden en Bussum
- Variant D: fusie tussen Muiden, Weesp (en eventueel Wijdmeren)

Deze varianten vormen de basis voor de discussie, maar het is uiteraard mogelijk andere varianten toe te voegen. Of deze varianten reëel zijn hangt mede af van de positiebepaling die (een aantal) andere gemeenten inmiddels hebben ingenomen.

6.2 Positie van buurgemeenten

Het is verstandig om ook naar de positie van de buurgemeenten te kijken. In Gooi- en Vechtstreek zijn gemeenten momenteel verschillend (met elkaar) bezig rond het onderwerp.

De gemeenten Blaricum en Laren werken aan een niet vrijblijvende samenwerking, samen met de gemeente Eemnes (die niet in de Arhi-procedure is betrokken). Zij zijn bezig om de ambtelijke organisaties in één gezamenlijk bedrijf onder te brengen, onder drie bestuurlijk zelfstandige organisaties. De provincie laat dit proces op basis van eerdere afspraken en standpunten voorlopig continueren.

De gemeenten Huizen en Hilversum nemen een eigenstandige positie in. Deze gemeenten kunnen uiteindelijk wel een specifieke rol vervullen, maar spelen in de strategische positiebepaling een minder belangrijke rol.

De gemeenten Muiden heeft derhalve te maken met Weesp, Naarden en Bussum. Naarden en Bussum zijn al intensief met elkaar in gesprek en hebben aangegeven dat zij willen fuseren. Bussum heeft daarbij nadrukkelijk aangegeven dat zij alleen met Naarden wil fuseren, Naarden sluit in die fusie Muiden en Weesp niet uit. De gemeente Weesp heeft zich op het standpunt gesteld dat zij een fusie niet uit de weg zal gaan. Ook heeft Weesp aangegeven dat de meest wenselijke fusie die tussen de vier gemeenten is. Als tweede optie geeft Weesp een fusie met Muiden en Wijdmeren aan. Tenslotte is ook een fusie met alleen Muiden voor Weesp een mogelijkheid. Overigens heeft Wijdmeren in een eerder stadium aangegeven niet bij een fusie betrokken te willen zijn (en maakt uiteraard ook geen onderdeel uit van de Arhi-procedure). Tevens is Wijdmeren momenteel betrokken in een procedure die vanuit de provincie Utrecht is geëntameerd.

Muiden zelf heeft met verschillende partners en in verschillende vormen oriënterende gesprekken gevoerd en gaat die deels nog voeren.

6.3 Samenwerking niet (meer) reëel

Vanuit met name de posities die door de buurgemeenten en de provincie zijn ingenomen, is te concluderen dat intensieve vormen van samenwerking inmiddels als “een gepasseerd station” zijn te bestempelen. Geen van de mogelijke samenwerkingspartners spreekt zich voor samenwerking met Muiden (dan wel een andere gemeente) uit. Ook is in eerdere discussies gebleken dat het “Ten Boer-model” voor Muiden niet kan werken: er is gewoonweg geen (grote) regionale partner met dezelfde belangen als Muiden. En een dergelijk model opzetten met een gemeente op grote afstand (of buiten de provincie) zal op grote praktische en bestuurlijke problemen stuiten. Als je geen partners hebt om mogelijk mee te gaan samenwerken kan geconcludeerd worden dat samenwerking geen reële oplossing is.

Alhoewel de samenwerking tussen de drie BEL-gemeenten waarschijnlijk gecontinueerd mag worden, is wel duidelijk dat deze ontwikkeling door de provincie zeer kritisch gevolgd gaat worden. .

6.4 Meest natuurlijke fusiepartners voor Muiden

Gezien het voorgaande resteert nog één ontwikkelrichting: gemeentelijke fusie. Binnen deze mogelijkheden zijn, gezien de standpunten van de provincie en de verschillende gemeenten nog vier mogelijkheden:

- G4: fusie met Naarden, Bussum en Weesp
- G3a: fusie met Naarden en Weesp
- G3b: fusie met Weesp en Wijdmeren
- G2: fusie met Weesp

G4 (73.000 inwoners) levert een krachtige gemeente in het bestuurlijke krachtenspel tussen hoofdrolspelers Amsterdam, Hilversum en Almere. Een gemeente van deze omvang kan het takenpakket waarvoor zij staat goed, zelfstandig en kwalitatief uitvoeren. Een nadeel is dat de schaa sprong voor Muiden een factor 10 betreft, hetgeen bewerkstelligt dat het eigene van de organisatie Muiden volledig verdwijnt.

G3a (41.000 inwoners) heeft als voordeel dat drie “vestinggemeenten” samengaan. De grootte van de gemeente sluit ook aan bij wat veelal als een efficiënte organisatie wordt aangemerkt. Nadeel van G3a is dat de bestuurlijke verhoudingen dusdanig veranderen (Bussum wordt bijvoorbeeld ineens de kleinste regiogemeente). Fuseren wèl met Naarden, maar zonder Bussum lijkt, gezien de verbanden die er nu bestaan tussen alle gemeenten, ook niet logisch. Bussum is weliswaar groot genoeg om zelfstandig te blijven maar uit de voorlopige standpuntbepaling van de provincie is ook op te maken dat Bussum niet in dit proces zal “overblijven”.

G3b (48.000 inwoners) heeft als voordeel dat de grootte aansluit bij wat veelal als efficiënte gemeente wordt gezien. Het betreft een bundeling van gemeenten “in het groen”. Een nadeel van deze variant is dat Wijdmeren zich expliciet heeft uitgesproken tegen betrokkenheid bij een herindeling in dit stadium, gezien het feit dat zij net een herindeling achter de rug hebben. Hiermee lijkt het een niet reële oplossing.

G2 (24.000 inwoners) heeft als gegeven dat de verandering voor de gemeente Muiden beperkt is. Een inhoudelijk voordeel is dat ontwikkelingen rond de Bloemendaalder polder in de nieuwe gemeente integraal kunnen worden opgepakt en dat de bouwopgaaf van de gemeente tevens zorgt voor een gemeente van "omvang en gewicht". Nadelen zijn dat de omvang van de gemeente nog steeds beperkt is en dat twee gemeenten met onvoldoende bestuurskracht worden samengevoegd, waardoor het gevaar bestaat dat een aanzienlijk deel van de huidige nadelen (in beide organisaties) ook in de nieuwe organisatie nog zal blijven bestaan. Ook zal G2 nog steeds veel samenwerkingsafspraken met andere buurgemeenten kennen.

6.4 Afwegingskader varianten

Aanvullend op de wet Algemene regels herindeling is onder Balkenende I het beleidskader gemeentelijke herindeling opgesteld. In dit beleidskader worden zes criteria genoemd voor beoordeling van een herindelingsadvies. Deze criteria worden ook door de Tweede Kamer gehanteerd.

De criteria betreffen:

- Draagvlak: is er draagvlak voor de procedure en het besluitvormingsproces, maar vooral ook draagvlak voor het uiteindelijke voorstel?
- Bestuurskracht: neemt de bestuurskracht van de nieuwe gemeente toe, met andere woorden: is zij in staat om de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden goed uit te oefenen?
- Duurzaamheid: zijn er andere, aangrenzende voor de hand liggende fusiepartners? Voorkomen moet worden dat de nieuwe gemeente binnen afzienbare tijd wederom bij een herindeling wordt betrokken;
- Interne samenhang van de nieuwe gemeente: is de nieuwe gemeente een samenhangend geheel met een eigen identiteit? Onder samenhang wordt verstaan: cultureel, sociaal, economisch, geografisch etc.
- Regionale samenhang en evenwicht: ontstaan er door de vorming van de nieuwe gemeente goede, regionale verhoudingen? Door de vorming van de nieuwe gemeente mogen buurgemeenten niet in een beklemde positie geraken, waardoor het toekomstperspectief van die gemeenten ongunstig wordt beïnvloed;
- Planologische ruimtebehoefte: krijgt de nieuwe gemeente planologische ruimte, die noodzakelijk is voor de goede uitoefening van taken of functies? Bij voorkeur worden grensoverschrijdende knelpunten opgelost.

De vier varianten zijn door ons college in onderstaande tabel op een rij gezet en beoordeeld: wordt voldaan aan het criterium (+), zijn er mogelijkheden (x) of is er sprake van moeilijkheden c.q. twijfels (?)

	G4 Naarden, Bussum, Weesp, Muiden	G3a Naarden, Weesp, Muiden	G3b Weesp, Wijdmeren, Muiden	G2 Weesp, Muiden
Draagvlak	x	x	?	?
Bestuurskracht	+	x	x	?
Duurzaamheid	+	+	x	?
Interne samenhang	+	+	x	x
Regionale samenhang en evenwicht	+	x/+	+	x
Planologische ruimtebehoefte	+	+	+	+
Totaal	+	+/x	x	x/?

Op basis van de criteria staan de modellen ook in volgorde van gewenstheid opgesomd, waarbij G4 de meeste gewenste variant is en G2 de minst gewenste variant.

7. Informatieverstrekking / raadpleging inwoners

Gelijktijdig met toezending van ons voorstel aan uw raad, hebben wij ons voorstel ter kennis gebracht van de raden en de colleges van de gewestgemeenten, het gewest en het college van gedeputeerde staten.

In het raadsprogramma 2006-2010 is opgenomen dat over de positiebepaling van Muiden in de gemeentelijke herindeling eerst een referendum moet worden gehouden, waarna een weloverwogen besluit kan worden genomen.

Wij zijn echter tot de conclusie gekomen, dat het houden van een referendum niet meer tot de mogelijkheden behoort, om de eenvoudige reden dat het tijdsbestek daarvoor tekort is. In de maand december moet uw raad immers een standpunt aan gedeputeerde staten kenbaar maken. Deze termijn kan niet meer worden gehaald omdat met de uitvoering van een referendum - rekening houdend met het kerstreces - een periode van minimaal twee maanden gemoed zal zijn.

Globaal weergegeven moeten namelijk de volgende stappen worden genomen:

- het nemen van een besluit door de gemeenteraad tot het houden van een referendum over een voorgenomen raadsbesluit
- het vaststellen door de gemeenteraad van de vraagstelling en de antwoordcategorieën van het referendum (de raad kan zich hierbij laten adviseren door een in te stellen commissie van advies en toezicht)

- het laten drukken van de oproepingskaarten (op deze kaarten dient de vraagstelling te worden opgenomen)
- het verzenden van de oproepingskaarten en het houden van het referendum (tussen verzending van de kaarten en de datum van het referendum zal naar onze mening minimaal een periode van 10 dagen moeten vallen)
- het na de vaststelling van de uitslag van het referendum uitschrijven/houden van een commissie- en raadsvergadering voor het nemen van een definitief besluit.

Wij hebben ons over het ontstane dilemma beraden en gemeend een volwaardig alternatief voor het referendum te hebben gevonden door het onderzoeksbureau Interview NSS een representatieve raadpleging onder onze inwoners te laten houden. De resultaten van de raadpleging zijn tijdig voor de commissiebehandeling van december bekend.

Inmiddels hebben wij aan het onderzoeksbureau opdracht gegeven de raadpleging uit te voeren. De offerte hebben wij bijgevoegd.

Globaal weergegeven ziet de opdracht er als volgt uit:

Week 47

- het in nauw overleg met ons college definiëren van de vraagstelling (maximaal 10 vragen)
- het via de gebruikelijke kanalen, waaronder ons informatieblad – aankondigen van de raadpleging

week 48 en 49

- het telefonisch door het onderzoeksbureau benaderen van 500 inwoners aan wie de vragen zullen worden voorgelegd. Een aantal van 500 (circa 250 in beide kernen) wordt door het onderzoeksbureau als representatief gezien.
- het rapporteren van de resultaten van de raadpleging (uiterlijk 7 december)
- het toezenden van de resultaten aan uw raad (uiterlijk 8 december), zodat u deze resultaten nog kunt betrekken bij de commissie- en raadsbehandeling in december.

8. Samenvattend: positiebepaling

In voorliggende notitie is aangegeven in welke positie Muiden zich bevindt. Schaalvergroting vindt overal in Nederland plaats om daarmee de kwaliteit van de gemeenten te verhogen. Een verhoging die nodig is door het toenemende werkpakket, niet omdat gemeenten 'het' slechter zijn gaan doen. Gezien de positie die de provincie en omliggende gemeenten hebben ingenomen zijn de mogelijkheden van Muiden behoorlijk ingeperkt. Fusie kan de voorwaarden scheppen waarmee Muiden de toekomst in kan. Verschillende varianten hiertoe zijn beschreven, inclusief de voor- en nadelen.

Wij adviseren u zich positief over het volgende uit te spreken:

1. Uitspreken dat fusie onvermijdelijk is (gezien de positiebepaling van de provincie en buurgemeenten en gezien de geconstateerde problemen en mogelijke kansen).
2. Uitspreken dat bij fusievarianten bij voorkeur gekozen wordt voor variant G4 (Muiden, Weesp, Naarden, Bussum), daarna voor G3a (Muiden, Weesp, Naarden), daarna voor G3b (Muiden, Weesp, Wijdmeren) en tot slot voor variant G2 (Muiden, Weesp).
3. De variant G2 (Muiden, Weesp) wordt als het minst realistisch gezien.

Burgemeester en wethouders

G. Aalten,
secretaris

A.M. Worm-de Moel,
burgemeester

Bijlagen

- Overzicht samenwerkingsverbanden
- Staatje lasten per inwoner
- Offerte Interview NSS

INVENTARISATIELIJST

Commissie	:	Algemene Zaken
Vergaderdatum Commissie	:	12 december 2006
Vergaderdatum Raad	:	21 december 2006
Onderwerp	:	Notitie positiebepaling Muiden in de gemeentelijke herindeling
Registratienummer	:	2006 - wk

Raadsvoorstel dd. 22 november 2006
Diverse voorliggende rapporten etc.

